

Kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2020-08-31 för Norrköpings kommun är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsd i kommunal verksamhet. Vår granskning har inte omfattat bolagskoncernens delårsrapport. I vår granskning har vi biträtts av revisionskontoret och konsulter från PwC.

Vid vår granskning har vi iakttagit att det fortfarande saknas en tillfredsställande kontroll över den sidoordnade bokföringen. Vi noterar att det pågår ett arbete med att åtgärda detta. Utifrån nu kända fakta och prognoser kommer de finansiella målen att nås. De övergripande målen kan inte revisorerna uttala sig om till följd av att delårsrapporten inte baseras på ett prognostiserat utfall. Regeringen och Rådet för kommunal redovisning (som normerar den kommunala redovisningen) betonar att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument för fullmäktige avseende mål för ekonomi och verksamhet. Enligt Rådet för kommunal redovisning ska upplysningar om kommunens förväntade utveckling lämnas avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning. Delårsrapporten som kommunstyrelsen lämnat till kommunfullmäktige innehåller den förväntade utvecklingen för de finansiella målen. Även i år saknas dock en redovisning av den förväntade utvecklingen för verksamhetsmålen.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorernas samlade bedömning av resultatet i delårsrapporten är att de finansiella mål fullmäktige beslutat om kommer att nås.

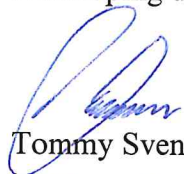
Revisorerna kan inte bedöma måluppfyllelse avseende verksamheten.

NORRKÖPINGS KOMMUN

Kommunrevisionen

Norrköping den 12 oktober 2020

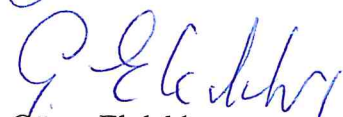
Tommy Svensson

Urban Pehrsson

Klas Corbelius

Göran Ekdahl

Maud Ohlén

Annika Anell

Thomas Svensson

Annika Anell har inte deltagit i bedömningen av utbildningsnämnden.

Granskning av delårsrapport 2020

Norrköping kommun

Projektledare: Susanne Lindberg

Projektmedarbetare: Roni Bermal, Sofie Hellgren och Karin Gustavsson

Översiktlig granskning

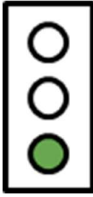
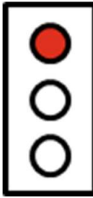
Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
INLEDNING	3
Bakgrund	3
Syfte och Revisionsfrågor	3
Avgränsning och Metod	3
IAKTTAGELSER	5
Finansiell rapportering	5
God ekonomisk hushållning	5
BEDÖMNING REVISIONSFRÅGOR	7

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunrevisionen i Norrköping översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Revisionsfråga	Kommentar	
Är delårsrapporten upprättad enligt gällande Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed?	Uppfyllt Är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.	
Är resultatet i delårsrapporten förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?	Finansiella mål - uppfyllt Samtliga finansiella mål prognosticeras uppfyllas	
	Verksamhetsmål Går ej att bedöma då måluppfyllelse ej genomförs för prognosticerat utfall	

Inledning

Bakgrund

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen årligen granska alla revisionsansvariga i nämnder, styrelser och utskott. Granskningen ska genomföras enligt god revisionsmed i kommunal verksamhet.

Redovisningsrevisionen ska ge revisorerna underlag för att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Den omfattar granskning av kommunens årsredovisning, delårsrapport, intern kontroll samt granskning av olika system och redovisningsrutiner.

Enligt kommunallagen ska revisorerna granska en delårsrapport omfattande minst sex månader och högst åtta månader av verksamhetsåret.

Revisorerna skall även bedöma om resultatet i delårsrapporten, som ska behandlas av fullmäktige, är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheterna.

Syfte och Revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag till sin skriftliga bedömning om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten. Denna delårsgranskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?

Avgränsning och Metod

Det är kommunstyrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Granskningen av delårsrapporten är översiktlig och inriktas på att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges mål såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen sker på ett övergripande och analytiskt sätt och inte på detaljer i redovisning. Granskningen omfattar samtliga nämnder och styrelse.

Granskningen utförs enligt god revisionsmed inom kommunal verksamhet. Granskningen grundas på en översiktlig analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. En utgångspunkt i granskningen kommer vara de noteringar och slutsatser som gjordes vid tidigare granskning. Intervjuer sker med berörda befattningshavare.

Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten avser den version som har sänts till kommunstyrelsens möte 2020-10-05 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2020-10-19.

Rapportens innehåll har kvalitetssäkrats av Revisionskontoret samt sakgranskats av tjänstemän inom ekonomi- och styrningsavdelningen.

Iakttagelser

Finansiell rapportering

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti och resultatet uppgår till 525 mnkr.

Bokslutsposter avseende delårsrapporten bokförs likt tidigare inte i huvudboken vilket innebär risk för felkällor. Den manuella hanteringen innebär också att analysarbete med jämförelser och rimlighetsbedömningar försvåras.

I balansräkningens omsättningstillgångar finns exploateringsfastigheter om 930 mnkr vilka till viss del avser tillgångar som ska redovisas som anläggningstillgång. Omklassificering kommer enligt uppgift att genomföras innan årets slut. För den del som ska omklassificeras och redovisas som anläggningstillgång ska även avskrivningar beräknas. Vi kan inte uttala oss om hur mycket som ska omklassificeras och inte heller beloppet för avskrivningarna. Den del som är felklassificerad bedöms vara materiell och därmed väsentlig i balansräkningen. Ej redovisade avskrivningar bedöms inte som materiella och påverkar därmed inte periodens resultat i väsentlig omfattning.

I samband med granskningen noteras att ekonomisystemet inte stöder framtagande av leverantörsreskontra på ett tillfredsställande sätt. I delårsrapporten framgår att kommunen fr o m detta år aktiverar materiella anläggningstillgångar tertialvis vilket är en förbättring då aktivering tidigare genomfördes en gång per år. Avvikelse förekommer mellan huvudbok och skuld från lönesystemet.

Kommunen upprättar och redovisar en sammanställd redovisning men dotterbolagens delårsbokslut är inte reviderade och därmed uttalar vi oss inte om bolagens räkenskaper.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att bokslutsposter i delåret bokförs i huvudboken och genom detta minska risken för felkällor samt därmed erhålla bättre förutsättningar för att kunna genomföra ett analysarbete med rimlighetsbedömningar och jämförelser.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2020 - 2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2020 som visar att samtliga mål prognostiseras att uppfyllas.

Verksamhetsmål

I delårsrapporten görs en avstämning mot delårets utfall avseende kommunens verksamhetsmål som fastställts i budget 2020 som visar att tre av tolv mål uppfylls.

Vi noterar att kommunstyrelsen utvärderar måluppfyllelsen för verksamhetsmålen utifrån delårsutfallet och inte från det prognostiserade utfallet. Det saknas också en samlad utvärdering för god ekonomisk hushållning kopplat till måluppfyllelsen. En översiktlig beskrivning av åtgärdsförslag för de mål som inte uppfylls saknas.

Bedömning revisionsfrågor

Är delårsrapporten upprättad enligt gällande Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed?

- Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet för Norrköpings kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?

- Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020. Gällande mål för verksamheten kan vi inte bedöma måluppfyllelsen då uppföljning endast genomförs för periodens utfall och inte för prognosticerat utfall.

2020-10-02

Susanne Lindberg

Uppdragsledare

Sofie Hellgren

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Norrköpings kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 26 augusti 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionssed i övrigt har.

Granskning av internbanken

Norrköpings kommun

Oktober 2020

Sofia Nylund

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Syfte, revisionsfrågor etc.	2
Iakttagelser och bedömningar	3
Finansiella anläggningstillgångar	3
Finansiella omsättningstillgångar	5
Finansiella skulder	6
Säkringsredovisning	7
Sammanfattande bedömning	10

Syfte, revisionsfrågor etc.

Syfte och revisionsfrågor

PwC har på uppdrag av revisionskontoret i Norrköpings kommun gjort en granskning av internbanken.

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om internbanken har tillfredsställande redovisningsrutiner vid upprättande av bokslut. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Har internbanken redovisningsrutiner som säkerställer att bokslut upprättas enligt krav i lag och god redovisningssed och att väl dokumenterade underlag finns till alla ingående poster?
- Finns säkringsredovisning upprättad i enlighet med RKR:s rekommendation R8?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på:

- Lag om kommunal bokförings och redovisning 2018:597 (LKBR)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR

Avgränsning och metod

Granskningen avser kommunstyrelsen och är avgränsas till internbanken.

Granskningen har genomförts genom analys av internbankens redovisning av och räkenskapsmaterial vid delårsbokslut 2020. Avseende presentation har även en kontroll mot årsredovisnings 2019 gjorts. Detta eftersom krav på tilläggsupplysningar inte finns i motsvarande utsträckning för delårsrapporten.

Rapporten har varit föremål för kvalitetskontroll i enlighet med revisionskontorets rutiner samt faktakontrollerats av ansvariga på internbanken.

Iakttagelser och bedömningar

Finansiella anläggningstillgångar

Lagens krav och god revisionssed

Finansiella tillgångar ska i enlighet med 6 kap. 6 § LKBR klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar. Klassificeringen är beroende av syftet med innehavet. Är syftet med innehavet av en finansiell tillgång att den ska innehas eller brukas stadigvarande, ska den klassificeras som en anläggningstillgång. Finansiella tillgångar som inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande ska klassificeras som omsättningstillgångar.

Aktier och andelar i kommunala koncernföretag ska enligt 2 kap. 5 § LKBR klassificeras som anläggningstillgångar.

Av RKR:s R7 *Finansiella tillgångar och finansiella skulder* framgår bland annat följande om finansiella anläggningstillgångar:

Finansiella tillgångar och finansiella skulder ska då de först redovisas på balansräkningen värderas till anskaffningsvärde.

Långfristiga fordringar ska efter första redovisningstillfället redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Övriga finansiella anläggningstillgångar ska efter första redovisningstillfället värderas till anskaffningsvärde inklusive transaktionsavgifter.

Nedskrivningar samt återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar ska redovisas över resultaträkningen. Kommunen ska per varje balansdag bedöma huruvida det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgång har minskat i värde.

Följande indikatorer kan tyda på att det finns ett nedskrivningsbehov vad gäller långfristiga fordringar: a) en bestående nedgång i marknadsvärde till följd av ändrade i marknadsräntor, b) betydande finansiella svårigheter hos remittenten eller låntagaren, c) avtalsbrott, till exempel uteblivna eller försenade betalningar av ränta eller kapitalbelopp, d) det faktum att kommunen på grund av ekonomiska svårigheter hos låntagaren beviljar en eftergift som annars inte hade övervägts, eller e) det faktum att det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå finansiell rekonstruktion.

Iakttagelser

Klassificering och värdering

De finansiella anläggningstillgångarna uppgår per 2020-08-31 till 10 260 mnkr. Merparten består i långfristiga fordringar på koncernbolagen.

Från och med 2019 gjordes en omklassificering av de finansiella placeringar vars syfte är att löpande omsättas. Totalt gjordes en omklassificering på 915 mnkr till finansiell omsättningstillgång.

Enligt RKR R7 ska kommunen per varje balansdag bedöma huruvida det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgång har minskat i värde. En del av de finansiella anläggningstillgångarna avser utlåning till föreningar etc. Redovisas det betydande långfristiga fordringar i de finansiella rapporterna så behöver värdet av dessa fordringar styrkas genom att påvisa låntagarens solvens, dvs återbetalningsförmåga. Har låntagaren en icke tillfällig betalningsoförmåga så bör fordran skrivas ner. En värdereglering har gjorts tidigare år på 19 mnkr avseende externt utlämnade lån.

Dokumenterade underlag

Det finns stor förbättringspotential avseende dokumenterade underlag för de granskade posterna. Vi noterar bland annat följande:

- Bokslutsspecifikation saknas för flera konton
- Revers saknas för fordran på Norrköpings Rådhus AB
- Tillskottsbrev (för aktieägartillskott) behöver kompletteras med fullmäktigebeslut för att tydliggöra syftet med tillskottet. Utifrån nuvarande underlag går det ej att bedöma om tillskottet ska redovisas i balansräkning eller resultaträkning. Det är syftet med tillskottet som styr (se RKR:s information *Aktieägartillskott till kommunala företag*). En bokslutsspecifikation kan med fördel även kompletteras med information om var underlag för tidigare aktieägartillskott kan hittas.

En del av underlagen har kompletterats i samband med faktakollen, vilket bedöms som positivt. Internbanken behöver dock säkerställa att underlagen bifogas till bokslutsdokumentationen.

Presentation

Av redovisningsprinciperna 2019 (vilka är desamma för delår 2020) framgår hur kommunen värderar sina finansiella anläggningstillgångar. Av redovisningsprinciperna framkommer bland annat att räntebärande finansiella anläggningstillgångar redovisas till upplupet anskaffningsvärde, med tillämpning av effektivräntemetoden. Det framkommer inte av något av underlagen att denna metod tillämpas, varav upplysningen synes överflödig.

Bedömning

De finansiella anläggningstillgångarna är i allt väsentligt klassificerade enligt krav i lag och god redovisningssed.

Kommunen behöver, i enlighet med god redovisningssed, per varje balansdag bedöma huruvida det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgång har minskat i värde, och om en sådan finns behöver en värdereglering göras. Detta har inte gjorts i samband med delår 2020. Kommunen har en del utlåning till föreningar etc. Huruvida denna typ av utlåning riskerar är bryta mot den kommunala kompetensen eller

statsstödsreglerna¹ har ej granskats. För denna typ av fordringar är det särskilt viktigt att kunna påvisa låntagarens återbetalningsförmåga annars bör fordran skrivas ned.

Det finns stor förbättringspotential avseende de underlag som bifogats till de granskade posterna.

Presentationen i delårsrapport/årsredovisning bedöms överensstämma med de krav som finns. Dock synes viss av den information som lämnas vara överflödig.

Finansiella omsättningstillgångar

Lagens krav och god revisionssed

Finansiella tillgångar ska i enlighet med 6 kap. 6 § LKBR klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar. Klassificeringen är beroende av syftet med innehavet. Är syftet med innehavet av en finansiell tillgång att den ska innehas eller brukas stadigvarande, ska den klassificeras som en anläggningstillgång. Finansiella tillgångar som inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande ska klassificeras som omsättningstillgångar.

Som följer av 7 kap. 6 § LKBR ska finansiella instrument som kommunen innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde.

Av RKR:s R7 *Finansiella tillgångar och finansiella skulder* framgår bland annat följande om finansiella omsättningstillgångar:

- Värdepapper som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning ska klassificeras som omsättningstillgångar eftersom innehaven under dessa omständigheter inte kan betraktas som stadigvarande. Detta gäller även för finansiella tillgångar som ingår i en värdepappersportfölj som enligt beslut av fullmäktige är avsedd att behållas under en längre tid.

Följande tilläggsupplysningar ska lämnas i not:

- Redovisat värde för instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen uppdelat på tillgångsslag (såsom räntebärande värdepapper, aktier och andelar etc.)
- Hur kommunen har fastställt verkligt värde för de instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

lakttagelser

Klassificering och värdering

De finansiella omsättningstillgångarna uppgår per 2020-08-31 till 3 389 mnkr och avser kortfristiga placeringar i aktier och andelar samt i obligationer och andra värdepapper. Tillgångarna är upptagna till marknadsvärde på bokslutsdagen.

---

¹ Statsstöd är finansiering med offentliga medel som ger ett eller flera företag en fördel i förhållande till övriga konkurrenter. Det finns regler som styr statens, regionernas och kommunernas möjligheter att ge en sådan offentlig finansiering.

Dokumenterade underlag

Det saknas en specifikation men i övrigt håller både erhållna underlag och redovisningen en god kvalitet och det går på ett enkelt sätt stämma av.

Presentation

Av redovisningsprinciperna 2019 (vilka är desamma för delår 2020) framgår hur kommunen värderar sina finansiella omsättningstillgångar. De krav som finns på upplysningar i not bedöms uppfyllas i årsredovisning 2019 (något krav finns inte i delårsrapport).

Bedömning

De finansiella omsättningstillgångarna bedöms vara rätt klassificerade och värderade. Posterna är väldokumenterade och presentationen är i enlighet med de krav som finns.

Finansiella skulder

Lagens krav och god revisionssed

Av RKR:s R7 *Finansiella tillgångar och finansiella skulder* framgår bland annat följande om finansiella skulder:

Finansiella skulder ska delas in i kortfristiga respektive långfristiga skulder. En finansiell skuld ska klassificeras som kortfristig, om den:

- förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen, eller
- förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel.

Alla övriga finansiella skulder ska klassificeras som långfristiga.

En långfristig skuld som förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen ska även fortsättningsvis vara klassificerad som långfristig, under förutsättning att samtliga nedanstående villkor är uppfyllda:

- den ursprungliga löptiden var längre än tolv månader,
- kommunen har för avsikt att refinansiera skulden långfristigt, och
- denna avsikt stöds av en överenskommelse om refinansiering eller en överenskommelse om ändrad amorteringsplan som träffats innan årsredovisning eller delårsrapport avlämnas.

Kommunen ska i not lämna upplysningar om:

- genomsnittlig upplåningsränta;
- genomsnittlig räntebindningstid;
- en analys över upplåningens förfallostruktur;

lakttagelser

Klassificering

Totalt har kommunen en skuldportfölj som per 2020-08-31 uppgår till 12 850 mnkr. En del av låneskulden redovisas som kortfristig. Den del som redovisas som långfristig skuld bedöms korrekt klassificerad. Däremot kan vi inte, utifrån erhållna underlag (se nedan) bedöma om även den kortfristiga delen borde klassificeras som långfristig.

Dokumenterade underlag

Förutom att det inte går att bedöma huruvida skulden är kort- eller långfristig bedöms erhållna underlag och redovisning hålla en god kvalitet och det går på ett enkelt sätt stämna av hela låneportföljen.

Presentation

Av de obligatoriska tilläggsupplysningarna i not saknas en analys över upplåningens förfallostruktur. Övriga tilläggsupplysningar bedöms finnas enligt kraven i RKR R7.

Bedömning

Enligt god redovisningssed ska finansiella skulder delas in i kortfristiga respektive långfristiga skulder. Vi kan dock inte, utifrån erhållen dokumentation, bedöma om kommunens fördelning är i enlighet med god sed.

De finansiella skulderna bedöms vara rätt värderade. Av de obligatoriska tilläggsupplysningarna i not saknas en analys över upplåningens förfallostruktur.

Säkringsredovisning

Lagens krav och god revisionssed

I LKBR finns ingen särskild reglering av redovisning av derivat eller säkringsredovisning. Normgivande för säkringsredovisningen är RKR:s rekommendation R8. I denna rekommendation anges även hänvisningar till vilka lagrum som den aktuella rekommendationen tar sin utgångspunkt ur enligt nedan:

Generella regler för värdering av anläggnings- och omsättningstillgångar finns i 7 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ LKBR. I 7 kap. 9 § regleras omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta. Stöd för den kvittning av värdeförändringar på säkringsinstrumentet mot värdeförändringar på den säkrade posten som görs vid säkringsredovisning finns i 4 kap. 4 §. Upplyningskrav finns i 9 kap. 3§.

Grundprincipen för redovisning av derivat är således att dessa ska värderas till lägsta värdets princip (LVP). Med säkringsredovisning kan dock kommunen frångå redovisning enligt LVP och istället redovisa derivatens kostnader eller intäkter årligen i resultaträkningen. Ett antal krav behöver dock vara uppfyllda för att säkringsredovisning ska få tillämpas och upplysningar om säkringarnas effekter på resultaträkningen måste anges i noter.

I RKR:s rekommendation R8 anges:

Säkringsredovisning får tillämpas endast om följande villkor är uppfyllda:

a) Det ska finnas dokumentation av säkringsförhållandet som omfattar:

- en beskrivning av syftet med säkringen
- en beskrivning av karaktären på den risk eller de risker som säkras,
- en identifiering av säkringsinstrumentet och den säkrade posten, samt
- en beskrivning av hur kommunen kommer att bedöma säkringens effektivitet.

b) Säkringsförhållandet ska förväntas vara effektivt under den period för vilken säkringen har identifierats.

Följande tilläggsupplysningar ska lämnas i not enligt RKR R8:

- Kommunen ska i not lämna upplysningar om: verkligt värde för utestående säkringsinstrument som är derivat;
- vilken påverkan säkringsinstrumenten har haft på kommunens resultaträkning under den gångna perioden. En kommun som använder exempelvis ränteswappar för att säkra sin exponering för ränterisk ska upplysa om hur kommunens räntekostnader har påverkats av förekomsten av ränteswapparna;

Rekommendationen *R7 Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder* kräver upplysning om genomsnittlig upplåningsränta och genomsnittlig räntebindningstid. Om kommunen har använt derivat för att säkra ränterisk, ska upplysning lämnas om genomsnittlig upplåningsränta respektive räntebindningstid före och efter beaktande av räntesäkringar.

laktagelser

Klassificering

Kommunen har en långsiktig skuldportfölj. Portföljen består bland annat av ett flertal lån som löper med rörlig ränta. Kommunen vill begränsa exponeringen mot den rörliga räntan och har därför ingått räntederivat. Samtliga räntederivat är av typen ränteswappar och säkringen har inte ett 1:1 förhållande utan ska matchas mot hela skuldportföljen.

Totalt har kommunen en skuldportfölj som per 2020-08-31 uppgår till 12 850 mnkr, av denna skuld är 9 866 mnkr säkrad via derivat. Kommunen har valt att tillämpa säkringsredovisning enligt RKR:s rekommendation R8 för dessa säkringar. Villkoren för att säkringsredovisning ska få tillämpas anges på tidigare sida. För att möta dessa krav upprättar internbanken en säkringsdokumentation inför varje bokslut.

Dokumenterade underlag

Som underlag redovisar kommunen en säkringsdokumentation med tillhörande förteckning över lån och räntederivat, marknadsvärde för derivat och en bedömning av säkringens effektivitet, beskrivning av tröskelderivat samt en uppskattning av framtida lånebehov.

Av säkringsdokumentation framgår kommunens syfte med säkringen, vilken karaktär på risk som säkras bort samt en beskrivning över det derivat som används för att säkra risken. Dokumentationen omfattar också en beskrivning av hur kommunen ska gå tillväga för att bedöma effektiviteten på instrumenten.

Kommunen har en mindre post 366 mnkr som är säkrade med tröskelderivat samt ett stängningsbart derivat. Då tröskelderivatet slutar att gälla vid en viss förutbestämd ränta och stängningsderivatet kan avslutas av utgivaren när detta ej förfaller lönsamt riskerar dessa derivat att ej uppnå kravet på effektiv säkring. För att bedöma säkringsförhållandets effektivitet i dessa har kommunen redovisat indikativa 3m STIBOR forward, vilket bedöms som en adekvat redovisning för att utvärdera säkringens effektivitet.

I utvärderingen av säkringarnas effektivitet kommenteras att del av skulden har räntegolv. I den tillgänglig dokumentationen kan dock inte utläsas hur stor del av skulden som har räntegolv och ingen särskild beskrivning görs av hur räntegolvet påverkar säkringsförhållandets effektivitet. Kommunen upplyser dock att säkringsförhållande bedöms effektivt även vid negativa räntor. Det saknas dock dokumentation som visar att den är effektiv.

Presentation

I not 25 i årsredovisning 2019 (inget krav i delårsrapport) ingår de tilläggsupplysningar som ska finnas enligt RKR 8. Vi noterar dock, för att fylla kravet på tydlighet, att kommunen istället borde skriva att "Under 2019 har räntesäkringarna ökat kommunens upplåningskostnader med 183 mnkr" istället för att skriva "Under 2019 har kommunen erhållit 57 mnkr och erlagt 240 mnkr avseende säkringsinstrumenten".

Vidare noteras att det inte finns någon hänvisning till noten i de finansiella rapporterna och den ligger heller inte i anslutning till noten avseende långfristiga skulder.

Bedömning

Räntederivatet bedöms uppnå RKR:s krav på säkringsredovisning och är klassificerade enligt rekommendationen. Vi anser dock att utvärderingen av säkringarnas effektivitet avseende den del av skulden som har räntegolv behöver beläggas med något mer än att man hävdar att den är effektiv.

Kommunen bedöms i allt väsentligt uppfylla de krav som finns om innehåll i tilläggsupplysningar i not enligt RKR R8 i årsredovisning 2019 (inget krav finns i delårsrapport). Däremot måste det tydligare framgå vilken resultateffekt säkringarna har samt att upplysningen ligger i anslutning till de finansiella skulderna.

Sammanfattande bedömning

Har internbanken redovisningsrutiner som säkerställer att bokslut upprättas enligt krav i lag och god redovisningssed och att väl dokumenterade underlag finns till alla ingående poster?

Den sammanfattande bedömningen är att internbanken i huvudsak har redovisningsrutiner som säkerställer att bokslut upprättas enligt krav i lag och god redovisningssed. Däremot finns det förbättringspotential gällande att det finns bifogat väldokumenterade underlag till alla ingående poster. Granskningsresultatet redovisas nedan per tillgångsslag.

Finansiella anläggningstillgångar

De finansiella anläggningstillgångarna är i allt väsentligt klassificerade enligt krav i lag och god redovisningssed. Däremot behöver kommunen, i enlighet med god redovisningssed, per varje balansdag bedöma huruvida det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgång har minskat i värde, och om en sådan finns behöver en värdereglering göras. Detta har inte gjorts i samband med delår 2020. Vidare noteras att det finns stor förbättringspotential avseende de underlag som bifogats till de granskade posterna.

Presentationen i delårsrapport/årsredovisning bedöms överensstämma med de krav som finns. Dock synes viss av den information som lämnas vara överflödiga.

Finansiella omsättningstillgångar

De finansiella omsättningstillgångarna bedöms vara rätt klassificerade och värderade. Posterna är väldokumenterade och presentationen är i enlighet med de krav som finns.

Finansiella skulder

Enligt god redovisningssed ska finansiella skulder delas in i kortfristiga respektive långfristiga skulder. Vi kan dock inte, utifrån erhållen dokumentation, bedöma om kommunens fördelning är i enlighet med god sed.

De finansiella skulderna bedöms vara rätt värderade. Av de obligatoriska tilläggsupplysningarna i not saknas dock en analys över upplåningens förfallostruktur.

Finns säkringsredovisning upprättad i enlighet med RKR:s rekommendation R8?

Räntederivatet bedöms uppnå RKR:s krav på säkringsredovisning och är klassificerade enligt rekommendationen. Vi anser dock att utvärderingen av säkringarnas effektivitet avseende den del av skulden som har räntegolv behöver beläggas med något mer än att man hävdar att den är effektiv. Vidare bedöms kommunen i allt väsentligt uppfylla de krav som finns om innehåll i tilläggsupplysningar i not enligt RKR R8 i årsredovisning 2019 (inget krav finns i delårsrapport). Däremot måste det tydligare framgå vilken resultateffekt säkringarna har samt att upplysningen ligger i anslutning till de finansiella skulderna.

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisionskontoret i Norrköpings kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-08-26. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.